

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@gmail.com>
Date: Friday, April 3, 2026, 10:56 AM
To: postbus@eerstekamer.nl
CC: Eric Kemperman <eric.kemperman@eerstekamer.nl>
5.1.2.e@gmail.com
Subject: Het mislukte experiment Wkb

Attachments:

Het mislukte experiment Wkb.pdf

U ontvangt niet vaak e-mail van 5.1.2.e@gmail.com. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Aan: De Eerste Kamer der Staten-Generaal
T.a.v.: Alle Kamerleden

Weert, 3 april 2026

Geachte leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal,

Graag breng ik bijgaand essay onder uw aandacht en verzoek ik u om bij de minister van VRO uitvoering af te dwingen van de Motie Kemperman-Crone-Rietkerk en de Wkb nu versneld te laten evalueren omdat daar in de gemeentelijke praktijk dringend behoefte aan is. Zie ook publicatie enquête in Binnenlands Bestuur 5 december 2025.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e

Het mislukte experiment Wkb

De invoering van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) werd gepresenteerd als dé oplossing om de bouwkwaliteit te verhogen en de positie van de consument te versterken. De praktijk schetst echter een ontluisterend beeld. Wat bedoeld was als een privatisering van het toezicht om de overheid te ontlasten en de markt te professionaliseren, is uitgelopen op een bureaucratisch experiment waarbij de veiligheid en kwaliteit ondergeschikt lijken te zijn geworden aan commerciële belangen en politieke traagheid.

Het falende toezicht en de slager die zijn eigen vlees keurt

Een fundamenteel probleem binnen het huidige stelsel is het functioneren van de Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw (Tlokb). Hoewel deze instantie toezicht moet houden op het stelsel, treedt zij in de praktijk nauwelijks handhavend op. Dit is deels te wijten aan de perverse prikkels die in het systeem zijn ingebakken. In het huidige model zijn de instrument aanbieder de toezichthouders van hun eigen klanten: de kwaliteitsborgers. De instrument aanbieder verdient geld aan de kwaliteitsborger die zijn methodiek gebruikt. Hierdoor ontstaat een onhoudbare situatie waarin commerciële belangen het onafhankelijke toezicht vertroebelen. Het resultaat? Een systeem waarin de 'slager zijn eigen vlees keurt' en de Tlokb wegstrekt bij structurele tekortkomingen.

De negeerde roep uit de Eerste Kamer

De zorgen over de effectiviteit van de Wkb beperken zich niet tot de werkvloer; ook in de politieke arena klinkt de kritiek luidt. De Eerste Kamer heeft de Motie Kemperman-Crone-Rietkerk aangenomen, waarin de regering met klem wordt verzocht om een versnelde evaluatie van de wet. De Kamerleden voorzien dat het stelsel in de huidige vorm niet voldoet aan de gestelde doelen.

Ondanks deze democratisch breed gedragen oproep, geeft de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) tot op heden geen enkel gevolg aan deze motie. Door de evaluatie voor zich uit te schuiven, negeert het ministerie de alarmsignalen en blijven de risico's in de bouwsector onnodig voortbestaan.

De achteruitgang van de bouwkwaliteit

Bouwkundige specialisten slaan inmiddels massaal alarm. Waar voorheen de gemeentelijke bouwinspecteur nog fysiek op de bouwplaats verscheen voor cruciale controles, is dat onder de Wkb nagenoeg verdwenen. De wet heeft geleid tot een enorme toename van papierwerk en vinklijstjes, maar een schrikbarende **afname van fysieke bouwinspecties**.

Zonder de kritische blik van een onafhankelijke inspecteur op de steiger glipt de kwaliteit door de vingers van de sector. Het papieren dossier mag dan op orde zijn, de fysieke realiteit van het bouwwerk vertoont steeds vaker gebreken. De Wkb, die de kwaliteit moest borgen, lijkt paradoxaal genoeg de weg te hebben vrijgemaakt voor een verdere verslechtering van het eindproduct.

Constructieve veiligheid: Een genegeerd advies

Misschien wel het meest zorgwekkende aspect van dit falende experiment is de houding van de minister van VRO ten opzichte van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV). Naar aanleiding van ernstige incidenten in het verleden adviseerde de OVV om de constructieve veiligheid beter te verankeren in het gehele bouwproces.

De minister van VRO heeft deze essentiële aanbeveling echter wederom naast zich neergelegd. Door niet in te grijpen op het gebied van constructieve veiligheid, neemt de overheid een onverantwoord risico. Het stelsel van de Wkb biedt op dit moment onvoldoende garanties dat gebouwen in de toekomst niet opnieuw bezwijken onder constructiefouten.

Conclusie

De Wet kwaliteitsborging bouw is verworpen tot een papieren tijger. Met een toezichthouder die niet handhaaft, een minister die parlementaire moties negeert en een praktijk waarin fysieke controle is ingeruild voor commerciële vinklijstjes, is de conclusie onvermijdelijk: de Wkb is in zijn huidige vorm een mislukt experiment dat de veiligheid van de burger in de waagschaal stelt.

Vertrouwende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

30 jaar zelfstandig adviseur voor gemeentelijke afdelingen VTH